

Hoorzitting Vlaamse Parlementaire
Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport
en Media - 12 maart 2020 -
Magda De Meyer - Voorzitter
Vrouwenraad
Middaglijnstraat 10 te 1210 Brussel

www.vrouwenraad.be

nvr.kbruggeman@amazone.be

info@vrouwenraad.be

Genderstereotypering

Een sterk VRT- genderbeleid

met het oog op gendergelijkheid

Opvattingen $\Rightarrow$ vooroordelen $\Rightarrow$ discriminaties $\Rightarrow$ geweld

Definitie

- **gender** als maatschappelijke constructie van vrouwelijkheid en mannelijkheid
- die in tijd (historisch) en ruimte (geografisch) varieert
- die verweven is met andere identiteitskenmerken (intersectionaliteit) die mee de maatschappelijke positie (geprivilegieerde versus niet-geprivilegieerde) in de samenleving bepalen
- die doorwerkt zowel in individuele attitudes en gedragingen als in regels en gebruiken, taal, media, politieke en sociaal-economische systemen (kinderopvang, onderwijs, werk en vrije tijd, gezondheid,...)

Genderhiërarchie

- nadruk op de hiërarchie tussen de verschillende opvattingen (het mannelijke versus het vrouwelijke, wit versus gekleurd,...) m.a.w. nadruk op de machtscomponent
- de hiërarchisering die aan de basis ligt van discriminaties/achterstelling/onderdrukking (o.a. racisme en seksisme), ongelijkheden en sociale onrechtvaardigheden
- de interactie tussen de uitsluitingsgronden versterkt de discriminatie/achterstelling/...

De gendermachine

- gezinnen
- verenigingen
- taal
- ...
- **media**
- scholen

⇒ structurele verankering van het genderperspectief in de VRT-Beheersovereenkomst

HOEZO GELIJK?

Matthias Claeys

Genderbewuste VRT

- genderbewuste organisatie
- genderbewust beleid

⇒ gendergelijkheid, een principe dat iedereen en de hele samenleving ten goede komt

Referentiekader

- in het VN-Vrouwenverdrag van 1979 is de strijd tegen seksestereotypering expliciet opgenomen
- in het Actieplatform van de Vierde Wereldvrouwenconferentie van Peking (1995) vormt 'Vrouwen en media' een van de twaalf essentiële aandachtsgebieden
- aanbeveling CM / Rec (2013) 1 van het Comité van ministers (RvE) aan de lidstaten over gendergelijkheid en media (juli 2013) (Geëvalueerd in 2019)
- gendergelijkheid in de mediasector in de EU, resolutie van het Europees Parlement (april 2018)

Referentiekader

- Strategie voor Gendergelijkheid (2018 – 2023) van de Raad van Europa
- op 27 maart 2019 keurde het comité van ministers van de Raad van Europa een aanbeveling goed om seksisme te voorkomen en te bestrijden in de Lidstaten
- zowel in het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld (Verdrag van Istanbul) als in het Verdrag inzake de Uitbanning van alle Vormen van Discriminatie van Vrouwen (CEDAW-Verdrag) worden seksisme en geweld op vrouwen aan elkaar gelinkt

Referentiekader

- de beleidsnota Media 2019-2024 creëert via bepaalde operationele doelstellingen kansen om seksisme en genderstereotypen aan te pakken
- de ombudsvrouw Gender stelt op basis van het aantal klachten in de culturele en audiovisuele sector (jaarverslag 2019) voor om integriteitsvoorwaarden op te nemen in subsidieregelingen
- audiovisuele mediadienstenrichtlijn (AVMD 2018): bepalingen m.b.t. bescherming minderjarigen tegen gewelddadige en schadelijke inhoud en haat zaaiende uitlatingen en verhoging culturele diversiteit

Politieke wil

- de opname van het diversiteitsbeleid (inclusief genderperspectief) is reeds verankerd in de Beheersovereenkomsten
- de minister moedigt de openbare omroep aan om meer aandacht te hebben voor damescompetitie (OD M 1.3.)
- consultatie van het middenveld via hoorzitting in VP

Specifiek beleid i.s.m. middenveld

- team diversiteit
- dialoog met het middenveld

Knelpunt: ambitieuze doelstelling om verschillende perspectieven (leeftijd, gender, seksuele voorkeur, handicap, armoede...) te integreren in het VRT-beleid

Uitdaging: doelgroepen versus geïntegreerde aanpak
⇒ voldoende slagkracht is noodzakelijk

Meten is weten – BHO 2016-2020

■ streefcijfers beeldvorming

- Vrouwen: 33 - 40 %
- Afkomst: 5 - 7,5 %

■ streefcijfers HR

- Vrouwen: 40 % - midden en hoger kader: 33 %
- Afkomst: 4 %
- Beperking: 1,8 %

Kwantitatieve representatie

■ Tabel: % vrouwen in het televisieaanbod (VRT)

Jaar	2012	2013	2015	2015	2016	2017	2018	2019
%	33,8	36,6	35,3	38	37,4	38	38,8	41,2*

Bron: Vrouwenraad op basis van de Toezichtsrapporten (VRM 2012-2018) en * VRT-persbericht 11/03/2020

Kwalitatieve representatie

- ‘genderneutrale’ beeldvorming moet deel uitmaken van een breder beleid waarbij men alle seksistische praktijken aanpakt

⇒ kwalitatieve monitoring

- genderdeskundigheid bij mediamakers en gebruikers

⇒ curriculum communicatieopleidingen en mediawijsheid

HR

- Tabel: aantal vrouwen in het hele VRT-personeelsbestand

Jaar	2012	2013	2015	2015	2016	2017	2018	2019
%	39	39,2	39,1	39	38,5	38,7	39,6	?

Bron: Vrouwenraad op basis van de Toezichtsrapporten (VRM 2012-2018)

- Tabel: aantal vrouwen in het VRT-management (A, B en C)

Jaar	2012	2013	2015	2015	2016	2017	2018	2019
%	31 35*	25	24,4	30,8	31,6*	35,5*	39,1*	?

Bron: Vrouwenraad op basis van de Toezichtsrapporten (VRM 2012-2018) *men spreekt enkel over middenkader en hoger kader

HR

- Huidige Directiecollege: 25 %
2011: 36 %
- Huidige Raad van Bestuur: 33 %
2011: 50 %

Ook hier een tandje bijsteken!

Aanbevelingen BHO 2021-2025

- de opname van een zichtbaar genderbeleid zowel op niveau van de **beeldvorming** (genderneutrale beeldvorming) als op het niveau van het **personeel** (van 45 % op korte termijn naar 50 % op lange termijn)
- een versterking van het 'team diversiteit' en actieplannen met een zichtbare aanpak van hoe men de verschillende perspectieven zal integreren in de programmatie
- naast de kwantitatieve ook regelmatige kwalitatieve monitoring over genderneutrale en genuanceerde beeldvorming

Aanbevelingen BHO 2021-2025

- verhoging van het aantal vrouwen in het VRT-aanbod tot 50 %; in informatie- en nieuwsprogramma's tot minimum 40 % op korte termijn en 50 % op langere termijn (2025)
- intensief gebruik van de Vlaamse expertendatabank (Gelijke Kansen) en een vormingsaanbod en trainingen
- aandacht voor gendergelijkheid (zowel kwantitatief als kwalitatief) in het VRT-aankoopbeleid
- 50/50 in Raad van Bestuur; in midden- en hoger kader
- kennis van 'gender en media' vormt een selectie criterium bij aanwerving en promotie

Contact

nvr.kbruggeman@amazone.be
info@vrouwenraad.be

Hartelijk dank!